

Köblényi Hírek

2020. június

Polgármesteri köszöntő

Szent Flórián szobor

Rövid hírek

Érdekességek

Tisztelt Lakosság, kedves Köblényiek!

Nagy szükségét éreztük annak, hogy a faluban történő eseményekről, a várható fejlesztésekről, újdonságokról ne csak a hirdetőtáblákon vagy a közösségi médián keresztül tudjuk tájékoztatni Önöket, hanem egy ilyen, minden házba eljutó kiadványban is szeretnénk összefoglalni a falu fontosabb híreit.

Ezért indítjuk útjára ezt a lapot, melyet évente minimum két alkalommal szeretnénk megjelentetni. Természetesen egy-egy nagyobb horderejű esemény kapcsán vagy az életünket befolyásoló fontosabb helyi változások előtt is lesz aktuális kiadvány. Úgy gondoljuk, hogy az egyedi tájékoztató rölapok mellett jól jön, ha egy helyen is összegyűjtésre kerül minden naprakész információ akár a háziorvosi rendelésekről, akár a szemétszállításról, akár a hivatali ügyintézésről legyen szó. Emellett persze szeretnénk, ha a falu múltjával, régi viselt dolgaival kapcsolatban sem merülne minden feledésbe, így ezekből is rendszeresen szemezgetünk a jövőben e kiadvány hasábjain. Bízunk abban, hogy az egyéni munka és feladatok mellett a közösségi életre is jut némi idő, hiszen egy olyan falunak, mint a miénk, talán már ez is egy előrelépés lehet. A magunk részéről szeretnénk ezért a tőlünk telhető módon mindent megtenni.

Tisztelettel
Köblény Községi Önkormányzat Képviselő Testülete

Köblény, 2020. június 4.

Polgármesteri köszöntő

Kedves Köblényi Polgárok!

Tisztelettel és szeretettel ajánlom minden kedves köblényi lakos figyelmébe a Köblényi Hírek első kiadványát, mely Képviselő Testületünk tagjainak javaslatai és belefektetett ideje révén valósult meg és jelenik meg majd új kiadványokkal a jövőben is.

Egy falu-újság bevezetésének ötlete azon elgondolás mentén született meg, hogy legyen egy közös fórum, mely egyértelmű, hasznos, naprakész tájékoztatást ad a falu lakosainak. Célunk az, hogy kiadványainkból tájékozódhassanak a Képviselő-testület munkájáról, a helyi hírekről, eseményekről, megismerhessék a jelentősebb fejlesztéseket, beruházásokat, az egyház és a civil szervezetek tevékenységét. Reméljük községünket érintő minden olyan információt megtalálnak lapunkban, mely iránt érdeklődnek.

Jó olvasgatást, eredményes és hasznos időtöltést kívánok minden kedves olvasónak!

Tisztelettel:
Kiss Gyula
Polgármester

Megújult a Szent Flórián szobor

A köblényi Önkormányzat 2018-ban nyújtott be pályázatot a falu egyetlen, de eléggé leromlott állapotú szobrának felújítására és át-helyezésére. Emellett a Kossuth utca végén található régi, csonka kereszt és környezetének felújítása is a tervek között szerepelt. A pályázatot 2019 őszén támogatásra alkalmasnak minősítették, így az elfogadott árajánlatot adó kivitelezővel megkezdődtek az egyeztetések a munkálatok ütemezéséről. Idén tavasszal indultak meg az átalakítások. A Szent Flórián

szobrot elszállítás után műhelyi körülmények között restaurálták (Amrein Kft., Váralja). A homokkőből készült műemléknek a bemohásodott, felérsedett felülete lecsiszolásra került, így az eredeti színét nyerte vissza. Háromszoros impregnáló réteg került a felületére, hogy az időjárási körülményeknek a lehető legjobban ellenálljon. A szobor szerencsére kiváló állapotban maradt meg közel száz év után is, csak kisebb törések, hiányosságok voltak a felületén, amit sikerült szinte teljesen kijavítani.

Közben kialakításra került a műemlék új környezete a buszmegálló mögötti területen, ahol térkővel burkolt járda, illetve beton szoboralap épült. A tágabb környezet parkosítása, terep-rendezése jelenleg is folyamatban van. Összességében elmondható, hogy ez a régi, de gyönyörű szobor méltó helyre került, és nem

véletlenül váltja ki az erre járók csodálkozását. Itt szeretnénk is megragadni az alkalmat arra, hogy röviden összefoglaljuk a szoborral kapcsolatos jelenlegi ismereteinket: készülésének körülményeit, a készítettőkről ismert adatokat és az ábrázolt Szent Flórián szerepét, jelentőségét a 20-as, 30-as évek köblényi életében.

A szobor felirata magyar fordításban:

„Állította Schreiber János és felesége, Hauser Katalin, valamint Hauser Ferenc és felesége, Jauch Anna.” 1926.

„Védőszentünk és Isten által nemes hitvédelmezőnk, Szent Flórián, aki nagy becsben állsz nála, véd meg házunkat és vagyonunkat a tűzvészttől”

A szobor – ahogy a feliraton is olvasható – 1926-ban készült. Köblény a két világháború közötti időszakban élte történetének egyik legtermékenyebb, leggyorsabban fejlődő időszakát. A falu akkori lakosságszáma 500 fő felett volt (a lakosság döntő része ekkor még sváb nemzetiségű). Ebben a két évtizedben (1920-1940 között) 17 új telken épült lakóház a faluban. Jól mutatja a falusi lakosság helyzetét, hogy az ekkor már elég pontosan vezetett statisztikák szerint 1942-ben 459 db (!) szarvasmarhát tartottak Köblényben, ami azt jelenti, hogy minden házra átlagosan 5 db jószág jutott. Emellett természetesen számos más haszonállatot is tartottak a lakók. Már a 19. század elejétől kezdve szokás volt, hogy egy-egy módosabb gazda saját költségén állíttatott keresztet, szobrot a falu határában, vagy éppen a saját portáján. Sokszor ezt a családot ért tragédia okán tették vagy éppen ellenkezőleg: hálából állíttattak szobrot vagy keresztet, például ha egy családtag felgyógyult egy súlyos betegségből vagy épségben hazatért a háborúból.

Hogy a Szent Flórián szobor állításának hátterében mi állhatott, arról nincsenek pontos információink. Az azonban bizonyos: komoly elhatározás kellett hozzá, hiszen egy ilyen részletgazdag, komoly munkát igénylő műtárgy költsége az akkori viszonyok között is kivételesen magasnak számított.

A szobrot állíttató családokkal kapcsolatban a korabeli egyházi anyakönyvek szolgálnak némi információval. A két házaspár (Schreiber János és Hauser Katalin, valamint Hauser Ferenc és Jauch Anna) rokonságban álltak, hiszen Hauser Ferenc és Hauser Katalin testvérek voltak. Mindkét család felmenői több generáció óta éltek a faluban, az 1800-as évek elejéig követhető a származásuk. Római katolikus vallású, telkes gazdaként szerepelnek az anyakönyvekben.

Schreiber János (1872-1946) és Hauser Katalin (1878 - ?) 1897-ben házasodtak össze a köblényi templomban. Összesen nyolc gyermekük született, közülük öten már fiatalkorukban elhunytak. A II. világháborút követő népességcserék idején valószínűleg a felnőttkort megélt gyermekeiket, illetve azok családját is kitelepítették. Schreiber János viszont még Köblényben halt meg és itt is temették el 1946-ban, 74 évesen. Sírja azonban ma már nem ismerhető fel a temetőben. Szomorú belegondolni özvegy felesége sorsába, akinek férje halála után pár hónappal, csaknem hetvenéves korában kellett elhagynia szülőfaluját és minden emléket a történelem fordulatai miatt.

Hauser Ferenc (1885 - ?) és Jauch Anna (1890 - ?) 1907-ben házasodtak össze szintén Köblényben. Három gyermekük született. A házaspár a 61-es számú házban lakott (ekkor még nem voltak utcanévek Köblényben, így

nem egyszerű beazonosítani az egykori házsámokat). Gyermekük közül ketten érték meg a felnőttkort. A családtagok későbbi sorsáról nem maradtak fenn adatok az anyakönyvekben, ezért feltételezhető, hogy őket is kitelepítették a háború után.

Szent Flórián

A szobor a kezében zászlót tartó Szent Flóriánt ábrázolja, amint dézsából vizet önt egy lángoló házra. Szent Flórián a tűzoltók védőszentje, de az árvizek és tűzvészek ellen egyaránt kérték a védelmét már a középkor óta. Köblény esetében az árvizek szerencsére kevésbé játszottak szerepet, a tűzvész viszont könnyen pusztított a falusi környezetben, amely hatalmas károkat tudott okozni. Bár az 1920-as, 1930-as években a köblényi parasztházak nagyrészt is cseréptető került, néhány

évvel, évtizeddel azelőtt a házak, istállók, pajták még kivétel nélkül könnyen gyulladó nád- vagy szalmából készült zsúpfedéllel rendelkeztek. Ha egy ilyen tető lángra kapott, az egész gazdaság leégett rövid időn belül. Sőt, kedvezőtlen széljárás esetén a tűz a szomszédos épületekre is könnyen áterjedt. Nem véletlen tehát, hogy a falusi emberek ennyire tartottak a tűztől és könnyen megérthető, miért éppen Szent Flórián tiszteletére emeltek szobrot.

Csonka kereszt

A Kossuth-utca felső végében álló régi kereszt állításának körülményeit szerencsére egy levéltári feljegyzés pontosan rögzítette, így azt ismerjük. A kőkeresztet 1817-ben állíttatta Marschal Ferenc, a pécsi szeminárium uradalmi fővadásza, aki a munkálatok minden költségét magára vállalta. A köblényiek pedig vállalták, hogy az állítandó kőkeresztet megőrzi és folyamatosan karbantartják. (Arról nincs információ, hogy a keresztet állíttató fővadásznak volt-e bármilyen kötődése Köblényhez?)

A leromlott állapotú régi kereszt

A kereszt állítása óta eltelt 200 évben viszont a műemlék állapota annyira leromlott, hogy már hosszú ideje csak a csonk és talapzat szürke maradványai álltak a helyükön. A talapzaton még kivehető volt az 1817-es évszám, az egykori felirat viszont már egyáltalán nem látszott. A szakértői vélemények alapján a csonk restaurálása, eredeti formájának visszaállítása sajnos már nem lehetséges.

A kialakított új lépcső

A kereszt maradványait az Önkormányzat a régi temetőbe szállította, helyére pedig egy, a régi kereszt eredeti formáját és szerepét idéző új műtárgy fog kerülni. A kereszt környezete szintén megújult, a hozzá vezető lépcső kialakításra került, környezetének

parkosítása jelenleg is zajlik. Amint lehetőség lesz rá, szeretnénk szervezni egy átadó –felszentelő ünnepséget a megújult szobornak és keresztnek.

Rövid hírek

Falunap – az idei évben a falunapot a koronavírus okozta helyzet miatt nem tudjuk megtartani. A nyár végén és az ősz folyamán, amennyiben lehetőség lesz rá, természetesen szeretnénk programokat szervezni, hogy valamilyen módon pótolni tudjuk az elmaradt falunapot. Reméljük, hogy jövőre nem szól közbe semmi e hagyományos rendezvény megtartásába.

Kamerarendszer kiépítése – szintén a tavalyi évben nyerte el a falu LEADER-program keretein belül a kamerarendszer kiépítésére beadott pályázatot. Ennek megvalósítására is 2020-ban fog sor kerülni, némi módosítással az eredeti tervekhez képest. Összesen 11 db nagyfelbontású kamera lesz kihelyezve a közterületekre. A pályázat és a kivitelezés részletéről a következő számban szeretnénk részletesen beszámolni.

Magyar Falu Program – A Magyar Falu Program keretein belül idén is több témakörben írtak ki pályázatokat. Minden olyan kategóriában, amely Köblényt bármilyen szinten is érinti, nyújtottunk be pályázati anyagot. Az eredmények kihirdetése ősszel várható, természetesen erről is részletesen beszámolunk, ha aktuális lesz.

Fúrt kutak bejelentési kötelezettsége – A felszín alatti vízkivételt biztosító fúrt vagy ásott kút (tehát szinte minden házi kút) bejelenté-

sének és a fenntartási engedély kérelmezésének határideje három évvel kitolódik az Országgyűlésben május 19-én elfogadott törvény értelmében. Az új határidő: **2023. december 31.**

Trianon 100 – 2020. június 4-én volt 100 éve annak, hogy aláírták az I. világháborút lezáró trianoni békediktátumot, amelyben Magyarország elvesztette népességének felét, területének több, mint kétharmadát. Az évforduló alkalmából 16.30-kor megszerte - így Köblényben is - megszólaltak a harangok.

Közérdekű információk

Egészségügy – elérhetőségek, időpontok, nyitva tartások

<p>Házi és gyermekorvosi ügyelet</p>	<p>Komló, Kossuth Lajos u.103. Telefonszám: 72/481-510</p>	<p>Munkanapokon összevont ügyelet du. 15.00 és reggel 07.00 között. Hétvégén és munkaszüneti napokon külön gyermekorvosi ügyelet is 0-24 között.</p>
---	---	--

Gyermekorvos: Dr. András Friderika	Szászvár, Arany János u. 30. Telefonszám: 72/389-021	Rendelési idő: hétfő: 8-11.00, 15-16.00 között kedd, szerda, csütörtök: 8-10.00 között péntek: 8-11.00 között
Háziorvos: Dr. Temesi Gyula	Kárász, Ady Endre u. 20 Telefonszám: 72/520-706	Rendelési idő: hétfő, kedd, csütörtök, péntek: 8-11.30 szerda: Szalatnagon
Fogorvos: Dr. Úr Andrea	Szászvár, Rózsadomb u. 1. Telefonszám: 72/389-309	Rendelési idő: hétfő, szerda: 12-18.00 között kedd, péntek: 8-14.00 között csütörtök: iskolaforgászat
Labor	Telefonszám: 72/589-044	Rendelési idő: munkanap 7.30-09.00 között
Gyógyszertár	Szászvár, Május 1. tér 1. Telefonszám: 72/389-060	Nyitva tartás: hétfő-csütörtök: 08-17.00-ig péntek: 08-16-ig szombat: ügyelet 8-11.00-ig (minden nap 12.00-12.30 között zárva!)
Közzeti állatorvos: Dr. Csász Gyula	Kárász, Fürdő u. 14 Telefonszám: 30/986-0969	

Szemétszállítás

A kommunális hulladékgyűjtés továbbra is minden héten hétfőn van. A szelektív hulladék elszállítása 2020. januárjától minden hónap negyedik péntekén történik. Ez júniustól a következő dátumokra esik:

2020. június 26.
2020. július 24.
2020. augusztus 28.
2020. szeptember 25.
2020. október 23.
2020. november 27.
2020. december 2

Szentmisék

A következő három hónapban várhatóan ezeken a vasárnapokon lesz soros szentmise a köblényi templomban (az időpontok módosulása előfordulhat):

2020. június 7. – 08.30
2020. június 21. – 08.30
2020. július 5. – 08.30
2020. július 19. – 08.30
2020. augusztus 2. – 08.30
2020. augusztus 16. – 08.30
2020. augusztus 30. – 08.30

Óvoda

2020. áprilisában a mázai és a köblényi önkormányzat közreműködésével a mázai óvoda szerződést kötött egy szállítással foglalkozó vállalkozóval, aki a köblényi gyermekek utaztatását is biztosítja. Ennek következtében június 2-ától nem az önkormányzati kisbusz

szállítja a gyerekeket. Természetesen kísérő továbbra is megy velük minden nap.

Mivel a koronavírus okozta vészhelyzet még továbbra is fennáll, ezért az alábbiakban közöljük Majláth Károlyné óvodavezető ezzel kapcsolatos tájékoztatását:

„Kedves Szülők!

A Mázai Óvoda dolgozói 2020.06.02-án megújult környezetben várják kis óvodásokat. A fenntartó jóvoltából Óvodánk új külsőt kapott, felújításra került a csiga csoport valamint az öltöző. Az udvarunk játék eszközei is bővítésre kerültek. Ezúton is köszönjük, hogy ezzel a szép környezettel még élvezetesebbé, komfortosabbá válik az óvodai élet! Az óvodai helységek speciális technikával fertőtlenítésre kerültek.

Nagyon örülünk, hogy ismét találkozhatunk gyermekeikkel, azonban nem szabad elfelednünk, hogy a vészhelyzet még fenn áll. Nagyon kérjük Önöket, hogy az alábbi szabályokat gyermekeik és mindenki egészsége érdekében szívleljék meg!

- Lehetőleg egy felnőtt hozza a gyermeket.
- A gyermeket kísérő felnőtt lehetőleg viseljen szájmaszkot!
- A gyermeket egy óvodai dolgozó veszi át és kíséri be az öltözőbe.
- Az érkezéskor kötelező a kézfertőtlenítő használata.
- Kiscsoportos gyermek esetében, amennyiben nehezen megy az elválás, a szülő a gyermek megnyugtatásáig az öltözőben tartózkodhat.
- Egyszerre egy időben a dolgozókon kívül csak egy gyermek és egy szülő tartózkodhat érkezéskor, és távozáskor az intézményben.
- A munkába igyekvő szülők kérem várakozási időt számoljanak induláskor a beléptetés miatt.
- Játék az „alvóson” kívül nem hozható be! Az „alvós” érkezés után névvel, jellel ellátott zacskóba kerül, onnan vesszük elő pihenőidőben. Cumit kérem jellel, névvel ellátott dobozban hozzanak!

A foglalkozásokat lehetőség szerint szabadban kell megtartanunk, naponta többször szellőztetünk, a játékokat minden este fertőtlenítjük, kilincseket naponta többször töröljük fertőtlenítő kendővel!

Mivel a helyzet és a kormányrendeletek tartalma naponta változik, a tájékoztatás a jelenleg érvényben lévő kormányrendeletnek megfelelően készült!

Köszönöm együttműködésüket!

Egyházaskozár, 2020.05.29.
Majláth Károlyné”

Falusi disznóvágás Köblényben

2020. február 15-én az Önkormányzat szervezésében sor került az első közösségi disznóvágásra a faluban. Reggel hétkor indult a nap egy kis áldomás pálinkával, majd a szokásos fordulatok következtek: a jól sikerült forrázást az aprólékos tisztítás, majd a hús feldolgozása követte, végül pedig a saját szájízünk alapján fűszerezett töltelék került a hurkába, kolbászba. Ezúton is köszönjük mindenkinek, aki segített az előkészítésben és a kisebb-nagyobb munkák során napközben.

Este jóízű vacsorára volt hivatalos a falu apraja-nagyja, ahol a sült hurka és kolbász mellett a disznóvágások elengedhetetlen étele, a töltött káposzta került az asztalokra. Az előre regisztráltak többsége meg is jelent a vacsorán. A vacsora mellé a Völgységi Dalkör énekelt pár

vidám nótát. A jó hangulathoz egy kis mulatós zene is társult, ami mellől a tánc sem hiányozhatott. Reméljük, jól érezte magát mindenki, aki részt vett a rendezvényen, jövőre mindenképpen szeretnénk megismételni, amennyiben lesz rá lehetőség.

Érdekességek

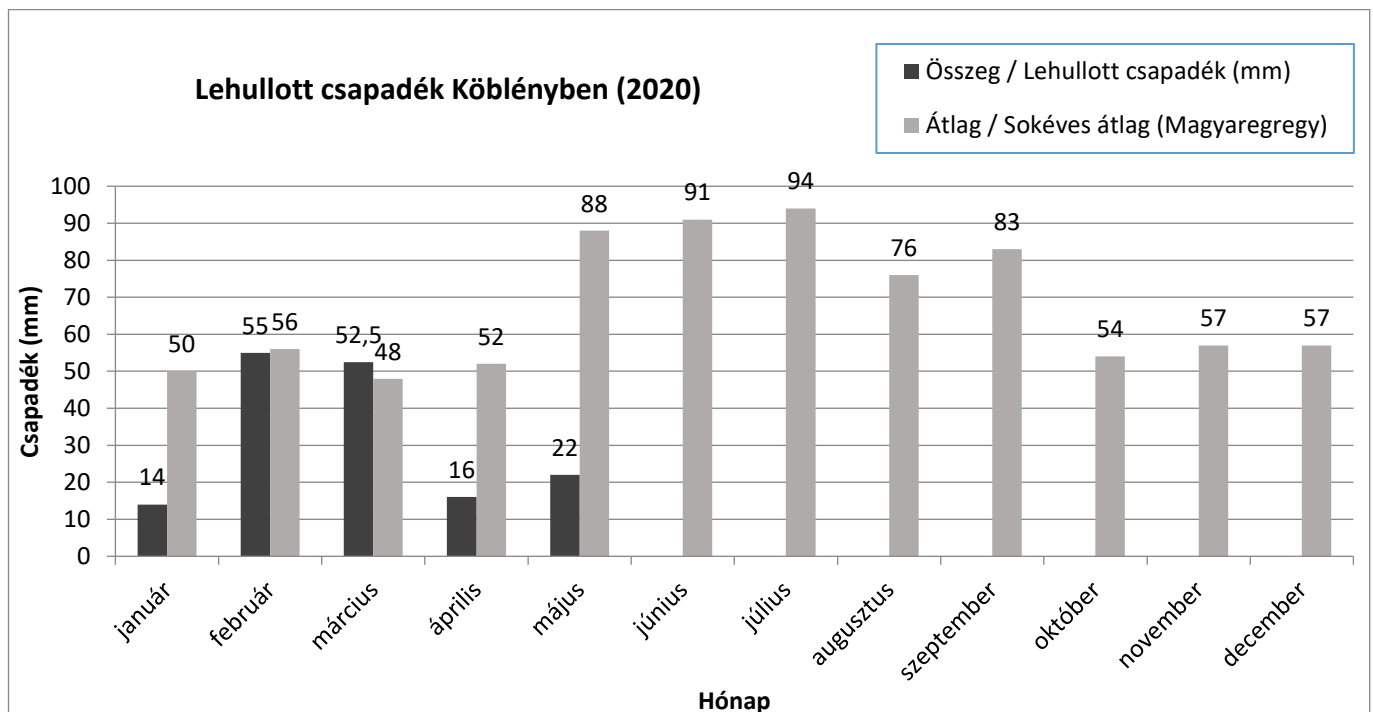
Csapadék

Aki kertet művel vagy szántóföldön gazdálkodik, az nagy figyelemmel kíséri a mezőgazdasági szempontból talán legfontosabb időjárási tényezőt, a csapadékot. A Köblényben lehullott csapadék mennyiségét most már második éve rendszeresen mérem és regisztrálom – természetesen teljesen házi körülmények között, amatőr szinten, tehát nem hivatalos adatokról van szó.

A hozzánk legközelebb eső hivatalos csapadékmérő állomást Magyaregregy határában működteti a Dél-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság, így ennek a sokéves átlagos adatival érdemes összevetni a Köblényben mért

mennyiségeket. Az idei év egyelőre lényegesen kevesebb csapadékot hozott felénk, mint az elmúlt 30 év átlaga. Az év első öt hónapjában 165 mm csapadék hullott nálunk, míg a január-májusi átlag a magyaregregyi állomáson 294 mm. A február és a március átlag körüli, vagy kissé átlag feletti értékeket hoztak, a január, valamint az április és május hónapok viszont lényegesen elmaradtak a megszokottól.

Nagy szükség lesz a júniusi csapadéokra, hogy a komolyabb aszálykárokat elkerüljük (H.P.).

Köblényi fecskeállomány felmérése

A fecskék a legközismertebb és legkedveltebb madaraink közé tartoznak, mégis veszályban vannak. A Magyar Madártani és Természetvédelmi egyesület adatai alapján a hazai fecskeállomány 2000. év óta csaknem a felére esett vissza, az ország egyes területein még ennél is nagyobb csökkenést tapasztaltak. Ez mintegy 2 millió madár eltűnését jelenti az országos állományból. A csökkenés hátterében jórészt az élőhelyek átalakulása, a táplálékbázis csökkenése, a klímaváltozás és sajnos a kedve-

zőtlen társadalmi hozzáállás (pl. fészkek levereése) állnak. Emellett az őszi és tavaszi vonulás alatt is komoly kockázatoknak vannak kitéve, leginkább az időjárási anomáliáknak köszönhetően: viharokkal, napokig-hetekig tartó hűvös, csapadékos időszakokkal vagy éppen ellenkezőleg, szárazsággal, és az ebből következő táplálékhiánnyal kell szembenézniük egyre gyakrabban. A kutatások alapján egy fecske évente nagyjából 1 kg rovarot fogyaszt el. Mindez pedig azt jelenti, hogy évről-évre mintegy 2 ezer tonna kártevő rovar marad a környezetünkben, amelyekkel szemben főként

kémiai vegyszerek alkalmazásával lehet csak védekezni. Az állomány változásainak nyomon követése miatt a MME évente rendszeresen felméri a fészkelő fecskék számát egy-egy településen, hogy könnyebb legyen a tendenciákat követni, a változások okait feltárni, és a területi különbségeket nyomon követni. Így talán még időben tudnak olyan lépéseket kezdeményezni, ami a magyar vidék e kedves madarának végleges eltűnését megakadályozhatná. 2020-ban Köblényben is szeretnénk felmérni a füstifecskék és a molnárfecskék fészkelő állományát. A felmérésre várhatóan június első két hetében kerül sor, melyhez a lakosság segítségét és szíves együttműködését is szeretném kérni (H.P.).

Magyarországon három jellegzetes fecskefaj fészkel: a füstifecske, a molnárfecske és a part fecske. Ezek hosszú távú vonuló madarak, vándorlási útvonaluk átszelik a Szaharát, ismert telelő területeik Közép- és Dél-Afrikában vannak. A parti fecskék főleg folyópartok, homokbányák partfalába vályva fészeküregeit, a felmérés ezt a fajt nem érinti.

Füsti fecske felül nyitott fészke

A füstifecskék jellegzetes, *felül nyitott* sárfészkeiket elsősorban istállók, jószágállások, mezőgazdasági épületek esőtől védett részeire építi. A feje és háta kékesfekete, hasa világos, vöröses árnyalattal, mellénye és homloka élénk vörös, A faj erősen kötődik az állattartáshoz, a csökkenő állatállomány miatt kevesebb

az elérhető táplálék számukra (főleg a fiókabetetési időszakban), mely a fecskék számának csökkenéséhez vezet.

Molnárfecske

A molnárfecske szintén jellegzetes, zárt, csak egyetlen bebúvó nyílással ellátott sárfészkeiket kevésbé vidékies környezetben, akár nagyvárosok panelházainak esőtől védett részeire építi. A hím és a tojó hasonlít egymáshoz, mindkettőnek kékesen fénylő fekete a háta, míg begyük és hasuk fehér, a fiatalok pedig barnás-feketék. Lába fehér tollakkal borított. A molnárfecskék egyéves korukban lesznek ivarérettek. A költési időszak májustól szeptemberig tart, ez idő alatt akár kétszer-háromszor is költenek. A fészkek agyagból készül és elkészítéséhez körülbelül 2500-szor kell fordulnia. Egy fészkealjban 4-5 fehér tojás van, ezek néha vörösen pettyezettek. Mindkét szülő kotlik rajtuk, körülbelül két hétig. A fiatal madarak 20-22 napos korukban repülnek ki, és 3,5-4 hetes korukban lesznek teljesen önállók.

Természetesen a felmérés eredményeiről részletesen beszámolunk.

Impresszum

Kiadja: Köblény Község Önkormányzata

Cím: 7334, Köblény, Kossuth Lajos tér 1.

Felelős Kiadó: Kiss Gyula polgármester

Szerkesztő: Dr. Hernesz Péter